

Cauza C-384/09

Prunus SARL și Polonium SA

împotriva

Directeur des services fiscaux

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de

tribunal de grande instance din Paris)

„Impozitare directă — Libera circulație a capitalurilor — Articolul 64 TFUE — Persoane juridice cu sediul într-un stat terț — Deținere în posesie a unor imobile situate într-un stat membru — Taxă pe valoarea de piață a acestor imobile — Refuz de acordare a scutirii — Aprecieri în raport cu țările și teritoriile de peste mări — Combaterea fraudei fiscale — Răspundere solidară”

Sumarul hotărârii

1. *Libera circulație a capitalurilor — Dispozițiile tratatului — Domeniu de aplicare teritorială — Țări și teritorii de peste mări — Includerea acestora în calitate de state terțe*

(art. 63 TFUE)

2. *Libera circulație a capitalurilor — Restricții privind circulația capitalurilor având ca destinație țări terțe sau provenind din țări terțe — Restricții existente la 31 decembrie 1993 — Taxă pe valoarea de piață a imobilelor*

[art. 63 și art. 64 alineatul (1) TFUE]

1. Având în vedere domeniul de aplicare teritorial nelimitat al articolului 63 TFUE, trebuie să se considere că acest articol se aplică în mod necesar circulației capitalurilor către țări sau teritorii de peste mări (TTPM) și provenind din acestea.

Cu toate acestea, TTPM fac obiectul unui regim special de asociere definit în partea a patra a tratatului, astfel încât dispozițiile generale ale tratatului, al cărui domeniu de aplicare teritorial este în principiu limitat la statele membre, nu le sunt aplicabile dacă acest lucru nu este menționat expres. Prin urmare, TTPM nu beneficiază de dispozițiile dreptului Uniunii în mod analog cu statele membre decât dacă o astfel de asimilare a TTPM cu statele membre este prevăzută expres de dreptul Uniunii.

Or, Tratatul UE și FUE nu conțin nicio referire expresă la circulația capitalurilor între statele membre și TTPM. Rezultă de aici că TTPM beneficiază de liberalizarea circulației capitalurilor prevăzută la articolul 63 TFUE în calitate de state terțe.

(a se vedea punctele 20 și 29-31)

2. Articolul 64 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că articolul 63 TFUE nu aduce atingere aplicării unei legislații naționale existente la 31 decembrie 1993 și care scutește de plata taxei pe valoarea de piață a imobilelor situate pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene societățile care au sediul social pe teritoriul acestui stat și care subordonează această scutire, în

ceea ce privește o societate al cărei sediu social se află pe teritoriul unei țări sau al unui teritoriu de peste mări, existenței unei convenții de asistență administrativă încheiate între statul membru respectiv și acest teritoriu în scopul combaterii fraudei și evaziunii fiscale sau împrejurării că, prin aplicarea unui tratat care cuprinde o clauză de nediscriminare în funcție de naționalitate, aceste persoane juridice nu trebuie supuse unei impozitări mai mari decât aceea la care sunt supuse societățile stabilite pe teritoriul acestui stat membru.

(a se vedea punctul 38 și dispozitivul)

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

5 mai 2011(*)

„Impozitare directă – Libera circulație a capitalurilor – Articolul 64 TFUE – Persoane juridice cu sediul într-un stat terț – Deținere în posesie a unor imobile situate într-un stat membru – Taxă pe valoarea de piață a acestor imobile – Refuz de acordare a scutirii – Aprecieri în raport cu țările și teritoriile de peste mări – Combaterea fraudei fiscale – Răspundere solidară”

În cauza C-384/09,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de tribunal de grande instance din Paris (Franța), prin decizia din 9 septembrie 2009, primită de Curte la 29 septembrie 2009, în procedura

Prunus SARL,

Polonium SA

împotriva

Directeur des services fiscaux,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte de cameră, domnul D. Šváby, doamna R. Silva de Lapuerta, domnii E. Juhász și G. Arestis (raportor), judecători,

avocat general: domnul P. Cruz Villalón,

grefier: doamna R. Fereș, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 23 septembrie 2010,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Prunus SARL și Polonium SA, de P. Guillet și de E. Clément, avocați;
- pentru guvernul francez, de domnii G. de Bergues, A. Adam și J.-S. Pilczer, în calitate de

agenți;

- pentru guvernul belgian, de domnul J.-C. Halleux și de doamna M. Jacobs, în calitate de agenți;
- pentru guvernul danez, de doamna B. Weis Fogh, în calitate de agent;
- pentru guvernul eston, de domnul L. Uibo, în calitate de agent;
- pentru guvernul spaniol, de domnul M. Muñoz Pérez, în calitate de agent;
- pentru guvernul italian, de doamna G. Palmieri, în calitate de agent, asistat de domnul P. Gentili, avvocato dello Stato;
- pentru guvernul olandez, de doamnele C. Wissels și B. Koopman, în calitate de agenți;
- pentru guvernul suedez, de doamnele A. Falk și C. Meyer-Seitz, în calitate de agenți;
- pentru guvernul Regatului Unit, de doamna H. Walker, în calitate de agent, asistat de doamna S. Ford, barrister;
- pentru Comisia Europeană, de domnii R. Lyal și J.-P. Keppenne, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 9 decembrie 2010,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 63 TFUE și următoarelor. Problemele ridicate de prezenta cauză constau, în esență, în a se determina, pe de o parte, dacă taxa franceză privind valoarea de piață a imobilelor situate în Franța aflate în posesia unei societăți stabilite într-un stat membru se aplică și atunci când societatea este stabilită într-o țară sau într-un teritoriu de peste mări (denumite în continuare „TTPM”), în speță Insulele Virgine britanice, și, pe de altă parte, dacă răspunderea solidară pentru plata acestei taxe care incumbă fiecărei persoane juridice interpusă între debitorul taxei menționate și imobilele situate în Franța constituie restricții privind libera circulație a capitalurilor.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între, pe de o parte, Prunus SARL (denumită în continuare „Prunus”) și Polonium SA (denumită în continuare „Polonium”), pe de o parte, și directeur général des impôts și directeur des services fiscaux d’Aix-en-Provence (denumiți în continuare, împreună, „administrația fiscală franceză”), pe de altă parte, având ca obiect plata la care Prunus era ținut în solidar, deoarece două societăți care dețin participații la capitalul social al societății Prunus sunt supuse plății taxei pe valoarea de piață a imobilelor situate în Franța aflate în posesia persoanelor juridice (denumită în continuare „taxa de 3 %”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 La 25 iulie 1991, Consiliul a adoptat Decizia 91/482/CEE privind asocierea țărilor și a teritoriilor de peste mări la Comunitatea Economică Europeană (JO L 263, p. 1, denumită în continuare „A șasea decizie TTPM”), care era aplicabilă până la 1 decembrie 2001.

4 În ceea ce privește circulația capitalurilor, articolul 180 alineatul (1) din A șasea decizie

TTPM prevede:

„În ceea ce privește circulația capitalurilor legată de investițiile și de plătirile curente, autoritățile competente ale TTPM și statele membre ale Comunității se abțin să adopte, în domeniul operațiunilor de schimb valutar, orice măsuri care sunt incompatibile cu obligațiile derivate din prezenta decizie în domeniul schimburilor de bunuri și de servicii, al stabilirii și al cooperării industriale. Cu toate acestea, obligațiile menționate nu împiedică, pentru motive legate de dificultăți economice importante sau de probleme grave privind balanșa de plăți, aplicarea măsurilor de protecție necesare.”

5 La 27 noiembrie 2001, Consiliul a adoptat Decizia 2001/822/CE privind asocierea țărilor și a teritoriilor de peste mări la Comunitatea Europeană (denumită în continuare „decizia de asociere peste mări”) (JO L 314, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 25, p. 74, denumită în continuare „A șaptea decizie TTPM”), intrată în vigoare la 2 decembrie 2001.

6 În ceea ce privește circulația capitalurilor, articolul 47 alineatul (1) litera (b) din A șaptea decizie TTPM prevede că, fără a se aduce atingere alineatului (2) al acestui articol, „în ceea ce privește tranzacțiile care țin de contul operațiunilor de capital al balanței de plăți, statele membre și autoritățile TTPM nu impun vreo restricție liberei circulații a capitalurilor în ceea ce privește investițiile directe în societăți constituite în conformitate cu dreptul statului membru, țării sau teritoriului gazd și investițiile realizate în conformitate cu dispozițiile prezentei decizii și lichidării sau repatrierii investițiilor respective și a tuturor profiturilor care rezultă din acestea”. Alineatul (2) al acestui articol prevede că Uniunea Europeană, statele membre și TTPM pot adopta, printre altele, *mutatis mutandis* măsurile menționate la articolul 64 TFUE, în conformitate cu condițiile prevăzute de acesta.

Dreptul național

7 Articolul 990 D și următoarele din Codul general al impozitelor (code général des impôts, denumit în continuare „CGI”) fac parte dintre măsurile adoptate de legiuitorul francez în vederea combaterii unei anumite forme de evaziune fiscală.

8 Articolul 990 D din CGI, astfel cum este aplicabil situației de fapt din acțiunea principală, prevede:

„Persoanele juridice care, direct sau prin persoană interpusă, posedă unul sau mai multe imobile situate în Franța sau sunt titulare ale unor drepturi reale privind aceste bunuri datorează o taxă anuală egală cu 3 % din valoarea de piață a acestor imobile sau drepturi.

Se consideră că posedă bunuri sau drepturi asupra imobilelor în Franța prin persoană interpusă orice persoană juridică ce deține participații, indiferent de formă și de cota parte, la capitalul unei persoane juridice care este proprietara acestor bunuri ori drepturi sau care deține participații la capitalul unei alte persoane juridice, ea însăși proprietară a unor bunuri ori drepturi sau interpusă în lanțul participațiilor. Această dispoziție se aplică indiferent de numărul persoanelor juridice interpusă.”

9 Articolul 990 E din CGI, astfel cum este aplicabil situației de fapt din acțiunea principală, prevede:

„Taxa prevăzută la articolul 990 D nu se aplică:

1. Persoanelor juridice ale căror active imobiliare, în sensul articolului 990 D, situate în Franța, reprezintă mai puțin de 50 % din activele franceze. Pentru aplicarea acestei dispoziții, nu se

inclus în activele imobiliare activele pe care persoanele juridice menționate la articolul 990 D sau persoanele interpuse le utilizează pentru propria activitate profesională, alta decât cea imobiliară;

2. Persoanelor juridice care, având sediul într-o țară sau într-un teritoriu care a încheiat o convenție de asistență administrativă cu Franța în scopul de a combate fraude și evaziunea fiscală, declară în fiecare an, cel târziu la 15 mai, în locul stabilit prin ordinul prevăzut la articolul 990 F, situarea, componența și valoarea imobilelor aflate în posesie la 1 ianuarie, identitatea și adresa asociaților acestora la aceeași dată, precum și numele acțiunilor sau al părților sociale deținute de fiecare dintre acestea;

3. Persoanelor juridice care au sediul de conducere efectiv în Franța și altor persoane juridice care, în temeiul unui tratat, nu trebuie să fie supuse unei impozitări mai împovătoare atunci când acestea comunică în fiecare an sau își iau și respectă angajamentul de a comunica administrației fiscale, la cererea acesteia, situarea și componența imobilelor aflate în posesie la 1 ianuarie, identitatea și adresa acționarilor acestora, ale asociaților sau ale altor membri, numele de acțiuni, părți sociale sau alte drepturi deținute de fiecare dintre acestea și justificarea rețedințelor lor fiscale. Angajamentul este luat la data dobândirii de către persoana juridică a bunului sau a dreptului asupra imobilului sau a participației avute în vedere la articolul 990 D sau, pentru bunurile, drepturile ori participațiile aflate deja în posesie la 1 ianuarie 1993, cel mai târziu la 15 mai 1993;

[...]"

10 Articolul 990 F din CGI, astfel cum este aplicabil situației de fapt din acțiunea principală, prevede:

„Taxa se datorează pentru imobilele sau drepturile asupra imobilelor aflate în posesie la data de 1 ianuarie a anului fiscal, cu excepția bunurilor înscrise în stocurile persoanelor juridice care exercită profesia de comerciant de bunuri sau de promotor constructor. Atunci când există un lanț de participații, taxa se datorează de persoana juridică sau de persoanele juridice care, în acest lanț, sunt cele mai apropiate de imobilele sau de drepturile asupra imobilelor și care nu sunt scutite potrivit punctului 2° sau 3° al articolului 990 E. Orice persoană juridică interpusă între debitorul sau debitorii taxei și imobilele sau drepturile asupra imobilelor este răspunzătoare în solidar de plata acestei taxe.

Persoana juridică ce, din cauză că nu a respectat angajamentul prevăzut la punctul 3° al articolului 990 E, a intrat în sfera de aplicare a taxei prevăzute la articolul 990 D, poate fi scutită de plata acesteia începând cu anul în care comunică administrației fiscale informațiile menționate la punctul 3° și ia un nou angajament de a le comunica acesteia ulterior, la cerere.

Persoanele obligate la plata taxei menționate trebuie să declare cel mai târziu la data de 15 mai a fiecărui an situarea, componența și valoarea imobilelor și a drepturilor asupra imobilelor în cauză. Această declarație, însoțită de plata taxei, se depune la locul stabilit prin ordin al ministrului bugetului.

Taxa se recuperează potrivit regulilor aplicabile drepturilor de înregistrare, fiind incidente sancțiunile și garanțiile aferente acestora. Sunt de asemenea aplicabile taxei dispozițiile articolului 223 quinquies A.

În cazul cesiunii unui imobil, reprezentantul menționat la alineatul I al articolului 244 bis A este răspunzător de plata taxei rămase de plată la acea dată.”

Acțiunea principală și întrebările preliminare

11 Prunus, societate cu sediul în Franța, este deținută în proporție de 100 % de Polonium, societate holding de drept luxemburghez cu sediul în Luxemburg. Aceasta din urmă este, la rândul său, deținută în proporție de 50 % de Lovett Overseas SA și de Grebell Investments SA (denumite în continuare „Lovett și Grebell”), societăți înregistrate în Insulele Virgine britanice.

12 În cursul anilor 1998-2002, Prunus a deținut direct sau indirect mai multe imobile situate pe teritoriul francez.

13 Prunus și Polonium și-au respectat obligațiile declarative și au fost scutite de plata taxei de 3 %, potrivit articolului 990 E din CGI.

14 În schimb, Lovett și Grebell, ultimele verigi ale lanțului de participații, au fost supuse acestei taxe aplicate pe valoarea de piață a imobilelor deținute direct sau indirect în Franța de Prunus, în limită de 50 % fiecare, nefiind reunite în privința acestor două societăți condițiile pentru scutire prevăzute la articolul 900 E al treilea paragraf din CGI.

15 La 19 septembrie 2005 și la 24 ianuarie 2006, administrația fiscală franceză a somat societatea Prunus să plătească sumele pe care le datorau Lovett și Grebell în temeiul rectificărilor notificate la 7 mai 2003, în calitatea acesteia de debitor solidar pentru taxa de 3 % datorată de aceste societăți. Întrucât contestațiile formulate de Prunus, datate 30 septembrie 2005 și 8 februarie 2006, au fost respinse printr-o decizie din 12 decembrie 2006, Prunus a declarat apel la tribunal de grande instance (Tribunalul de Mare Instanță) din Paris împotriva acestei decizii de respingere pentru a obține scutirea de taxa respectivă pentru anii 2001 și 2002 în calitatea sa de debitor solidar.

16 Tribunal de grande instance din Paris a declarat admisibilă intervenția voluntară a societății Polonium în susținerea societății Prunus, având în vedere că Polonium deținea totalitatea părților acesteia din urmă.

17 În acest context, tribunal de grande instance din Paris a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 56 CE și următoarele se opun unor norme precum cele prevăzute la articolul 990 D și următoarele din Codul general al impozitelor care acordă persoanelor juridice cu sediul de conducere efectiv în Franța sau, începând cu 1 ianuarie 2008, într-un stat membru al Uniunii Europene posibilitatea de a beneficia de scutirea de plata taxei în litigiu și care subordonează această posibilitate, în ceea ce privește persoanele juridice care au sediul de conducere efectiv pe teritoriul unei țări terțe, existenței unei convenții de asistență administrativă încheiate între Franța și acest stat în scopul combaterii fraudei și evaziunii fiscale sau împrejurării că, prin aplicarea unui tratat care cuprinde o clauză de nediscriminare pe motive de naționalitate, aceste persoane juridice nu trebuie supuse unei impozitări mai mari decât aceea la care sunt supuse persoanele juridice cu sediul de conducere efectiv în Franța?

2) Articolul 56 CE și următoarele se opun unor norme precum cele prevăzute la articolul 990 F din Codul general al impozitelor, prin care se permite serviciilor fiscale să impună răspunderea solidară pentru plata taxei prevăzute la articolul 990 D și următoarele din Codul general al impozitelor oricărei persoane juridice interpusă între debitorul sau debitorii taxei și imobile sau drepturile asupra imobilelor?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

18 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă principiul liberei circulații a capitalurilor trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în acțiunea principală care scutește de plata taxei pe valoarea adăugată a imobilelor situate pe teritoriul unui stat membru al Uniunii societățile care au sediul social pe teritoriul acestui stat și prin care subordonează această scutire, în ceea ce privește o societate al cărei sediu social se află pe teritoriul unui TTPM, existenței unei convenții de asistență administrativă încheiate între statul membru respectiv și acest teritoriu în scopul combaterii fraudei și evaziunii fiscale sau împrejurării că, prin aplicarea unui tratat care cuprinde o clauză de nediscriminare în funcție de locul de stabilire, aceste persoane juridice nu trebuie supuse unei impozitări mai mari decât aceea la care sunt supuse societățile stabilite pe teritoriul unui stat membru.

19 Întrucât Insulele Virgine britanice, unde sunt înregistrate Lovett și Grebel, figurează în lista TTPM din anexa II la Tratatul FUE, este necesar să se examineze dacă articolul 63 TFUE se aplică circulației capitalurilor între statele membre și TTPM.

20 În această privință, trebuie să se constate că articolul 63 TFUE interzice „orice restricții privind circulația capitalurilor între statele membre, precum și între statele membre și țările terțe”. Având în vedere domeniul de aplicare teritorial nelimitat al acestei dispoziții, trebuie să se considere că aceasta se aplică în mod necesar circulației capitalurilor către TTPM și provenind din acestea.

21 În aceste condiții, trebuie să se examineze dacă o reglementare națională precum cea în discuție în acțiunea principală este de natură să împiedice libera circulație a capitalurilor.

22 Trebuie amintit că reglementarea națională în discuție în acțiunea principală a fost deja obiectul unei examinări de către Curte în raport cu articolul 63 TFUE, în Hotărârea din 11 octombrie 2007, ELISA (C-451/05, Rep., p. I-8251), și cu articolul 40 din Acordul privind Spațiul Economic European din 2 mai 1992 (JO 1994, L 1, p. 3, Ediție specială, 11/vol. 53, p. 4), în Hotărârea din 28 octombrie 2010, Établissements Rimbaud (C-72/09, nepublicată încă în Repertoriu). Or, din Hotărârea ELISA, citată anterior (punctul 60), reiese că o investiție imobiliară transfrontalieră precum cea în discuție în acțiunea principală constituie o circulație a capitalului în sensul articolului 63 TFUE.

23 S-a constatat deja în Hotărârile citate anterior ELISA și Établissements Rimbaud că o reglementare precum cea în discuție în acțiunea principală constituie o restricție privind libera circulație a capitalurilor, în măsura în care persoanele juridice care nu au sediul de conducere în Franța sunt, spre deosebire de alte persoane obligate la plata impozitului, supuse, în temeiul articolului 990 E punctele 2 și 3 din CGI, unei condiții suplimentare pentru a putea beneficia de un avantaj, și anume, cea legată de existența unei convenții sau a unui tratat încheiat între Republica Franceză și statul vizat. În lipsa unei astfel de convenții, o persoană juridică ce nu are sediul de conducere în Franța se vede lipsită de posibilitatea de a solicita în mod util scutirea de taxa de 3 % în temeiul articolului 990 D și al articolului 990 E punctele 2 și 3 din CGI. Această condiție suplimentară este de natură a determina *de facto*, pentru această categorie de persoane juridice, un regim permanent în care nu există scutiri de plata taxei menționate, având drept rezultat că investiția imobiliară în Franța este mai puțin atrăgătoare pentru aceste societăți nerezidente.

24 În cauza principală, este cert că nu a fost semnat între Republica Franceză și Insulele Virgine britanice nicio convenție de asistență administrativă pentru a combate fraudele și evaziunea fiscală sau niciun tratat în temeiul căruia persoanele juridice care nu au sediul social în Franța nu trebuie să fie supuse unei impozitări mai împovăritoare decât persoanele juridice care dispun de un sediu social în acest stat membru.

25 Rezultatul de aici că persoanele juridice care dispun de un sediu social în Insulele Virgine britanice sunt lipsite de posibilitatea de a beneficia de scutirea de taxa de 3 %. Drept consecință a acestui regim, investiția imobiliară în Franța este mai puțin atractivă pentru aceste societăți nerezidente. Prin urmare, legislația care face obiectul acțiunii principale constituie, în ceea ce privește societățile menționate, o restricție privind libera circulație a capitalurilor care, în principiu, este interzisă de articolul 63 TFUE.

26 Cu toate acestea, trebuie de asemenea să se verifice dacă, precum susține guvernul francez și Comisia Europeană, o restricție precum cea în discuție în acțiunea principală poate fi considerată o restricție existentă la 31 decembrie 1993, în temeiul articolului 64 alineatul (1) TFUE.

27 Potrivit articolului 64 alineatul (1) TFUE, interzicerea restricțiilor privind libera circulație a capitalurilor, în sensul articolului 63 TFUE, nu aduce atingere aplicării, în raport cu statele terțe, a unor restricții aflate în vigoare la 31 decembrie 1993 în temeiul dreptului intern sau al dreptului Uniunii, restricții privind circulația capitalurilor având ca destinație astfel de state sau provenind din astfel de state, în cazul în care acestea implică investiții directe, inclusiv investițiile imobiliare.

28 În această privință, este necesar mai întâi să se determine dacă, în vederea aplicării dispozițiilor tratatului referitoare la libera circulație a capitalurilor, TTPM trebuie asimilate unor state membre sau unor state terțe.

29 Trebuie amintit că s-a statuat deja de către Curte că TTPM fac obiectul unui regim special de asociere definit în partea a patra a tratatului, astfel încât dispozițiile generale ale tratatului, al cărui domeniu de aplicare teritorial este în principiu limitat la statele membre, nu le sunt aplicabile dacă acest lucru nu este menționat expres (a se vedea Hotărârea din 12 februarie 1992, Leplat, C-260/90, Rec., p. I-643, punctul 10, Hotărârea din 28 ianuarie 1999, van der Kooy, C-181/97, Rec., p. I-483, punctul 37, Hotărârea din 22 noiembrie 2001, Zile de Jos/Consiliul, C-110/97, Rec., p. I-8763, punctul 49, precum și Hotărârea din 12 septembrie 2006, Eman și Sevinger, C-300/04, Rec., p. I-8055, punctul 46). Prin urmare, TTPM nu beneficiază de dispozițiile dreptului Uniunii în mod analog cu statele membre decât dacă o astfel de asimilare a TTPM cu statele membre este prevăzută expres de dreptul Uniunii.

30 Or, trebuie să se constate că Tratatul UE și FUE nu conțin nicio referire expresă la circulația capitalurilor între statele membre și TTPM.

31 Rezultatul de aici că TTPM beneficiază de liberalizarea circulației capitalurilor prevăzută la articolul 63 TFUE în calitate de state terțe.

32 O astfel de interpretare este susținută de dispozițiile din A șaptea decizie a TTPM, care a fost adoptată într-un moment în care fusese realizată liberalizarea circulației capitalurilor în ceea ce privește statele terțe. Astfel, articolul 47 din decizia menționată prevede, la alineatul (2), că articolul 64 TFUE este aplicabil *mutatis mutandis* în privința TTPM.

33 Trebuie să se examineze în continuare dacă o restricție precum cea rezultată din legislația în discuție în acțiunea principală, care are legătură cu investițiile imobiliare, poate fi considerată

o restricție existentă la 31 decembrie 1993.

34 În această privință, Curtea a statuat deja că noțiunea de restricție aflată în vigoare la 31 decembrie 1993 presupune că, de la acea dată, cadrul juridic în care se integrează restricția în cauză a făcut parte din ordinea juridică a statului membru respectiv în mod neîntrerupt. Într-adevăr, dacă ar fi altfel, un stat membru ar putea, în orice moment, să reintroducă restricții privind circulația capitalurilor având ca destinație sau provenind din state terțe care existau în ordinea juridică națională la 31 decembrie 1993, dar care nu au fost menținute (Hotărârea din 18 decembrie 2007, A, C-101/05, Rep., p. I-11531, punctul 48).

35 Din dosarul prezentat Curții reiese că reglementarea în discuție în acțiunea principală a fost adoptată prin Legea nr. 92-1376 din 30 decembrie 1992 privind legea finanțelor pentru 1993 (JORF nr. 304 din 31 decembrie 1992), care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1993. Restricția privind libera circulație a capitalurilor provenind din TTPM rezultată din această legislație exista, aadar, înainte de data de 31 decembrie 1993 prevăzută la articolul 64 alineatul (1) TFUE.

36 Pe de altă parte, nu se contestă faptul că între versiunea dispozițiilor din reglementarea în vigoare la 31 decembrie 1993 și cea aplicabilă în anii fiscali 2001 și 2002 în discuție în acțiunea principală nu există decât niște diferențe de redactare, care nu afectează în niciun mod logica cadrului juridic care a făcut parte din ordinea juridică a statului membru respectiv în mod neîntrerupt de la 31 decembrie 1993.

37 Rezultat de aici că restricțiile rezultate dintr-o reglementare națională precum cea în discuție în acțiunea principală sunt admise în ceea ce privește TTPM în temeiul articolului 64 alineatul (1) TFUE.

38 În aceste condiții, trebuie să se răspundă la prima întrebare adresată că articolul 64 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că articolul 63 TFUE nu aduce atingere aplicării unei legislații naționale existente la 31 decembrie 1993 și care scutește de plata taxei pe valoarea de piață a imobilelor situate pe teritoriul unui stat membru al Uniunii societățile care au sediul social pe teritoriul acestui stat și care subordonează această scutire, în ceea ce privește o societate al cărei sediu social se află pe teritoriul unui TTPM, existenței unei convenții de asistență administrativă încheiate între statul membru respectiv și acest teritoriu în scopul combaterii fraudei și evaziunii fiscale sau împrejurării că, prin aplicarea unui tratat care cuprinde o clauză de nediscriminare în funcție de naționalitate, aceste persoane juridice nu trebuie supuse unei impozitări mai mari decât aceea la care sunt supuse societățile stabilite pe teritoriul aceluiași stat membru.

Cu privire la a doua întrebare

39 Având în vedere considerațiile de mai sus, nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

40 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Articolul 64 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că articolul 63 TFUE nu aduce atingere aplicării unei legislații naționale existente la 31 decembrie 1993 și care scutește de plata taxei pe valoarea de piață a imobilelor situate pe teritoriul unui stat membru al

Uniunii societățile care au sediul social pe teritoriul acestui stat și care subordonează această scutire, în ceea ce privește o societate al cărei sediu social se află pe teritoriul unei țări sau al unui teritoriu de peste mări, existenței unei convenții de asistență administrativă încheiate între statul membru respectiv și acest teritoriu în scopul combaterii fraudei și evaziunii fiscale sau împrejurării că, prin aplicarea unui tratat care cuprinde o clauză de nediscriminare în funcție de naționalitate, aceste persoane juridice nu trebuie supuse unei impozitări mai mari decât aceea la care sunt supuse societățile stabilite pe teritoriul aceluiași stat membru.

Semnături

* Limba de procedură: franceza.